

V ZADRSKEM PRISTANIŠČU.

KSAVER MEŠKO :

LASTOVKAM NAPROTI.

POTOPISNE ČRTICE.

Najpoprej sem si ogledal, kot vsak tujec, cerkve v Spljetu. Ko sem vstopil v stolnico, je bila prazna, a polna solnčne svetlobe, kar jo je delalo še veličastnejšo. Slikana okna so ležala na tleh v čudovitih barvah. Od tal do okna pa so se zibali široki pasji prahu, lesketajoči se v vseh barvah. Tiho je bilo v cerkvi kakor v grobu, a lepo, vse radosti polno. Molilo se je kar samo od sebe, ne z besedami, a slednja tiha misel je bila vdana molitev.

Kar me je dirnilo neprijetno tukaj in tudi v vseh drugih cerkvah zadrskih, so bili samoitalijanski napisi. Najbolj mi je ugajal pač napis: „Si prega di non sputare in terra“ ozir. „sul pavimento“, kakor sem čital v drugih cerkvah. To priča pač, da pljujejo po tleh le Italijani, kaj?

Najstarejša cerkev zadrška je pač ona sv. Donata, ki pa je zdaj muzej. O nji govori že Konstantin „v škrlatu rojeni“ (Por-

„DOM IN SVET“ 1904. ŠT. 10.

(DALJE.)

phyrogenitus) v X. stoletju v knjigi: „De administrando imperio.“ Ne pové pa kraljevi zgodovinar, kdaj je sezidana in od koga. Iz napisa „Junoni Avgustae“ sklepajo, da je stal nekdaž na tem mestu tempelj Livije Avguste, soproge Augustove. V IX. stoletju ga je prezidal škof Donat v cerkev in jo je posvetil presveti Trojici. Truplo škofa Donata počiva tudi tukaj, in ko je bil proglašen za svetnika, so imenovali cerkev po njem.

Zanimiva je tudi cerkev sv. Simeona. Truplo tega svetnika so prenesli l. 1280. iz Jeruzalema in so ga hranili najpoprej v kapelici sv. Roka; l. 1632. pa so ga prinesli v to cerkev. Izpočetka so počivali pozemeljski ostanki svetnikovi v srebrni rakvi. To je darovala kraljica Elizabeta, soproga Ludovika Velikega. Stala je rakev baje 28.000 zlatov. Tudi angela, ki držita rakev, in sta zdaj iz bron, sta bila baje srebrna. — Nekoliko niže sta še dva angela iz kamena. Sigismund, ki je potreboval vedno denarja, a ga ni